

Sadarbības spēks ilgtspējīgā ceļu būvniecībā: RTU un Šveices partneru kopprojekts LACHMAT uzsāk īstenošanu

Publicēts: 22.05.2025.

Šodien Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Zinātnes un inovāciju centra zālē "The Moon" tika svinīgi atklāts vērienīgs starptautisks sadarbības projekts *LACHMAT*, kas tiek īstenots Šveices–Latvijas pētniecības programmas "Lietišķā pētniecība" ietvaros. Projekts apvieno zinātni, industriju un izglītību, lai attīstītu inovatīvus, videi draudzīgus ceļu būves materiālus un tehnoloģijas ar augstu pievienoto vērtību.

Ilgtspējīgi risinājumi un materiālu zinātnes inovācijas

Projekta mērķis ir radīt progresīvus betona un asfalta maisījumus, kuriem pievienotas bioloģiskas piedevas, kā arī veidot ilgtspējīgus, atkārtoti izmantojamus ceļu segumus. Svarīga daļa ir arī augstas veiktspējas uzsmidzināma betona attīstība tiltu ilgmūžības nodrošināšanai un sensoru integrācija ceļu segumā, kas ļaus uzraudzīt satiksmes un klimata ietekmi reālaikā.

99 "Materiālzinātne ir viena no RTU stiprākajām jomām. Mēs attīstām gan 3D laboratorijas, gan inovācijas ceļu segumu jomā. Ceļi nav tikai infrastruktūra – tie ir materiāli, kas mijiedarbojas ar vidi. Šajā projektā apvienojam jaunu materiālu izstrādi ar ilgtspēju un drošību," atklāšanas pasākumā sacīja RTU rektors Tālis Juhna, uzsverot projekta nozīmi arī Latvijas tautsaimniecībai.

Šveices atbalsts – ticība partnerībām un zinātnes spējai radīt pārmaiņas

Projekts LACHMAT tiek īstenots ciešā sadarbībā ar Šveices Federālās materiālu zinātnes un tehnoloģiju laboratorijas (Empa) zinātniekiem. Šveices ieguldījums ne tikai nodrošina finansējumu, bet arī veicina starptautisko pētniecisko integrāciju.

“Šī programma nav tikai par finansējumu – tā ir par komandas darbu, partnerību un uzticību. Mēs augstu novērtējam inovācijas garu RTU un Empa. Mēs ticam, ka šie pētījumi aizvedīs pie izciliem rezultātiem,” uzsvēra Kristofs Liehti (Christoph Liehti), Šveices atbalsta biroja Latvijas, Lietuvas un Igaunijas programmām direktors, izsakot pateicību arī Izglītības un zinātnes ministrijai un Latvijas Zinātnes padomei.

Industrijas iesaiste – no idejas līdz tirgum

Svarīga loma projektā ir uzņēmumiem un to organizācijām, kas darbojas ceļu būvniecības un būvmateriālu jomā. Sadarbības memorands parakstīts ar tādiem partneriem kā Latvijas Betona savienība, “Primekss”, “SCHWENK Latvija”, “Latvijas Valsts ceļi” un “Latvijas Ceļu būvētājs”.

“Būvmateriāli Latvijā tiek ražoti jau šodien, un mums ir jāizmanto šis potenciāls. Eksports ir vienīgais ceļš, kā kļūt bagātākiem. Tāpēc man ir liels prieks, ka šāds projekts top,” uzsvēra Rolands Cepurītis, SIA “Primekss” tehnoloģiju direktors un Latvijas Betona savienības valdes priekšsēdētājs.

Jānis Barbars, “Latvijas Valsts ceļu” kompetences centra vadītājs, savā uzrunā akcentēja trīs būtiskos faktorus: “Cilvēki, zināšanas un izaicinājumi – tie ir projekta pamatā. Esmu gandarīts par cilvēkiem, kuri šo īsteno, tostarp vismaz četriem doktorantiem un vairākām pēcdoktorantūras pozīcijām. Mūsu izaicinājumi – klimata pārmaiņas, aprīte un infrastruktūras ilgtspēja – tiks risināti ar šo zināšanu palīdzību.”

Jauniešu iesaiste un nākotnes pētnieku sagatavošana

Projekts veicina zinātnisko pēctecību, aicinot piedalīties skolēnus un studentus. Tiks organizēti konkursi skolēniem ar iespējām iegūt stipendijas zinātniskajiem darbiem, kā arī valsts finansētas doktorantūras vietas būvmateriālu jomā. Projektā īpaši uzsvērta jauniešu, tai skaitā meiteņu, iesaiste inženierzinātnēs, nodrošinot iespējas studēt, pētniecībā darboties kopā ar starptautiskiem ekspertiem un veicinot interesi par STEM jomām.

Par Šveices-Latvijas sadarbības programmu

Šveices-Latvijas sadarbības programma “Lietišķā pētniecība” ir daļa no Šveices ieguldījuma Eiropas Savienības dalībvalstīs, lai veicinātu zinātnisko izcilību, inovācijas un ekonomisko attīstību. Latvijā šīs programmas ietvaros pieejami 12,3 miljoni eiro nozīmīgu projektu īstenošanai un starptautiskās sadarbības stiprināšanai.

Saistītas tēmas

[jaunumi](#)

<https://www.lzp.gov.lv/lv/jaunums/sadarbibas-speks-ilgtspējiga-celu-buvnieciba-rtu-un-sveices-partneru-kopprojekts-lachmat-uzsak-istenosanu>